

Fredericia Museums Venner

Program 2023 - 2024

Erritsø Bygade med forsamlingshuset og Erritsø Mølle ca. 1905. (Foto LAFO)

VELKOMMEN TIL SÆSONEN 2023-2024.

I bestyrelsen for Fredericia Museums Venner har vi glædet os til at præsentere vore medlemmer for programmet for den kommende sæson. Efter flere år med skimmelsvamp, corona og flytterod glæder vi os nu til at få en fast base i Lokalthistorisk Arkivs nye lokaler på Kulturkasernen. Her håber vi at kunne falde til, og her vil hovedparten af vore arrangementer finde sted. Ved enkelte af arrangementerne benytter vi os dog af andre lokaliteter, men dette vil fremgå tydeligt ved det enkelte arrangement.

Velkommen til en ny sæson og husk, at det også er muligt at følge foreningens arrangementer på den lukkede facebook-gruppe "Fredericia Museums Venner", der kun er for foreningens medlemmer.

Fredericia Museums Venner har nu oprettet **mobilepay 26 97 11**, så betaling til foreningen fremover kan ske på denne måde!

Bemærk, at udflugterne i år er placeret på hverdage, og at deltagelse ved begge udflugter kræver tilmelding og forudbetaling.

Bestyrelsen i Fredericia Museums Venner

formd: Ole Engberg, tlf. 2344 3830, mail: lailaoleengberg@gmail.com

næstfmd: Søren Jakobsen, tlf. 5179 9342, mail: so_lo@live.dk

kasserer: Per Skovsen, tlf. 6150 0434, mail: skovsen@fnk.dk

sekr: Tove Poulsen, tlf. 2172 9054, mail: petpoulsen@hotmail.com

best.medl: Inger Skov, tlf. 2058 2960, mail: inger@lindbergskov.dk

Sup: Peter Honoré, tlf. 40751659, mail: tomme-pierre@mail.tele.dk

Foreningens arrangementer

Betaling for kaffe og entré ved foreningens foredrag er normalt:

Gratis entré for medlemmer + 20 kr. for kaffe.

Entré for ikke-medlemmer: 50 kr. + 20 kr. for kaffe.

Hvis der er afvigelser herfra, vil det stå ved det enkelte arrangement.

Deltagelse i foreningens udflugter er betinget af medlemskab. Man kan indmelde sig i Fredericia Museums Venner på udflugterne.

Kontingent pr. år fra 2024:

Enkeltperson: 150 kr. Husstand: 300 kr. Virksomheder: 400 kr. Kontingentopkrævning udsendes i begyndelsen af januar måned.

Onsdag den 7. juni 2023 kl. 18.30 – ca. 22.00.

Forårstur til Museet i Smidstrup og Lindely Vingård

Mødested: Busholdepladsen ved Fredericia Banegård, Jernbanegade.

Forårsturen går i år til Smidstrup Museum, hvor vi får en rundvisning.

Derefter kører vi til Lindely Vingård, der er en af Danmarks største og smukkeste beliggende vingårde. Vi får en rundvisning af vinbonden, der viser os vinmarkerne og vineriet, ligesom der selvfølgelig er smagsprøver på de lokale produkter.

Pris: 150 kr. pr. person, som dækker bus, entré, vinsmagning og snacks.

Bindende tilmelding (max. 40 deltagere!) senest d. 25. maj 2023 til:

Per Skovsen på mail:

skovsen@fnk.dk eller tlf. 6150 0434

Tilmelding er først gældende, når betaling er indgået på **bankkonto 1551 0985228** (Danske Bank) eller **mobilepay 26 97 11**. Husk navn på indbetaler!

Vinmarker på Lindely

Onsdag d. 13. september 2023, kl. 9.00 - ca. 17.00.

Udflugt med bus til marskområdet og Vadehavet

Mødested: Busholdepladsen ved Fredericia Banegård, Jernbanegade.

Langs Vadehavets kyst fra Ho Bugt i nord til Husum i syd står en god halv snes stormflodssøjler, der markerer vandstanden ved de største stormfloder. Årstallet 1634 går igen på de fleste søjler, og ringen med dette årstal sidder typisk øverst. I Ribe Domkirke er vandets højde for denne stormflod markeret på en søjle 1,7 meter over gulvet.

Først med etablering af de store havdiger i 1910-20 kunne man leve mere trygt i disse egne. De største storme har sendt flere sogne i havet og formet kystlinjen, som vi kender den i dag.

Ballum Sogn består af ni små landsbyer, der alle har Ballum som en del af deres navn. Klægager, der ligger i sognets nordlige ende, blev i 2017 kåret til Danmarks flotteste bondegård. Ned langs kysten ligger der beskedne huse, der har været beboet af søfolk eller fiskere, og sydøst for Ballum sogn ligger herregården Trøjborg, landsdelens smukkeste ruin. I Randerup levede salmedigteren H. A. Brorson en del af sit liv, og få kilometer længere mod nord ligger Mjolden og Forballum, hvor Kristen Kold første gang afprøvede sine pædagogiske tanker.

Frokost spises på Ballum Slusekro. Forventet hjemkomst ca. kl. 17.00.

Pris: 350 kr. pr. person, som dækker bus, entréer og forplejning.

Bindende tilmelding (max 40 deltagere!) senest d. 26. august 2023 til: Per Skovsen på mail: skovsen@fnk.dk eller tlf. 6150 0434

Tilmelding er først gældende, når betaling er indgået på **bankkonto 1551 0985228** (Danske Bank) eller **mobilepay 26 97 11**. Husk navn på indbetaler!

Foredrag i sæsonen 2023-2024

Onsdag d. 4. okt. 2023, kl. 19.00, Lokalhistorisk Arkiv.

MENNESKER, SPRUT OG CIGARETTER

Foredrag ved historiker Niels Valdersdorf Jensen, Svendborg.

Whisky, silke og cigaretter gemt mellem søm, i hemmelige rum og under tøjet. Trillebøre fyldt til randen med brunt sukker og store dunke sprit på slæb. Opfindsomheden var stor, når billige varer skulle fragtes uden om tolderne og ind i Danmark. Nils Valdersdorf Jensen tegner et portræt af Danmark som smuglerland. Han fortæller om smugleriet i de danske farvande og grænseområder fra midten af 1700-tallet til i dag, og han viser, hvordan staten trods fintmasket kontrol og stramme love mistede kontrollen ved vandkanten. Problemerne var især synlige i Det Sydfynske Øhav. Her havde sømænd og færgedamer vind i sejlene, tolderne lukkede øjnene, og de lokale holdt sammen mod staten. Niels Valdersdorf Jensen er forfatter til bogen "Smuglerlandet Danmark".

Foredraget afholdes i samarbejde med Historisk Samfund for Sydøstjylland, og der er gratis adgang for medlemmer af de to foreninger. Kaffe koster kr. 20,-.

En stor stak beslaglagte spritdunke vises frem i 1930'erne. Foto: Rigsarkivet

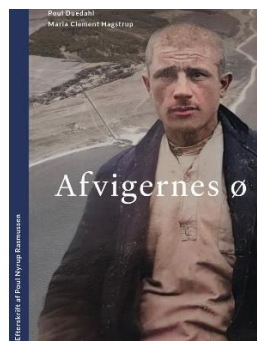
Onsdag d. 8. nov. 2023, kl. 19.00, Trinitatis Sognegård.

AFVIGERNES Ø

Foredrag ved professor, ph.d. Poul Duedahl, Aalborg Universitet

Foredraget tager udgangspunkt dels i Poul Duedahls bog af samme navn dels i t.v.-serien "Nyrup – søn af en udstødt". Hvad gjorde man tidligere af mennesker, som var uønskede i normalsamfundet? På øen Livø i Limfjorden indrettede staten i 1911 en isolationsanstalt, som helt frem til 1961 husede i alt 743 såkaldt "kriminelle, asociale og moralsk åndssvage" mænd, hvoraf en siden blev fader til en dansk statsminister. Livø Anstalten fortæller historien om en helt central side – og ikke mindst bagside – af velfærdsstatens og demokratiets danmarkshistorie.

Foredraget afholdes i samarbejde med Menighedsrådet ved Trinitatis Kirke, og der er gratis adgang for alle. Kaffe koster kr. 20,

Tirsdag d. 9. januar 2024 kl. 19.30, Lokalhistorisk Arkiv.

Forsamlingshuse gennem 100 år.

Foredrag af Johs. Nørregaard Frandsen, professor i litteratur og kulturvidenskab

Forsamlingshusene udgør en vigtig kulturarv og kulturformidler i Danmark. De blev i stort tal etableret i årtierne fra omkring 1880, da der blev brug for mødesteder og rum for det spirende folkestyre i sognene og for en ny sammenhængskraft i det lokale landboliv. Det er en periode, hvor åndelige, kulturelle og politiske strømninger spiller en stadig større rolle, mens andelsbevægelsen forvandlede de danske landdistrikter. Mange forsamlingshuse lever endnu. I foredraget fortælles historien og om husenes situation i dag. I 2014 udgav Johs. Nørregaard Frandsen og Johnny Wøllekær bogen "Forsamlingshuse er dansk kulturarv" på opfordring fra kulturministeren.

Torsdag den 8. februar 2024 kl. 19.30, Lokalhistorisk Arkiv.
Nyere arkæologiske fund i Fredericia Kommune
v/Mads Ravn, Vejlemuseerne og Karsten Merrald Sørensen, Fredericia

Der fortælles om de nyeste arkæologiske fund i Fredericia Kommune indenfor de seneste år, bl.a. fra udgravningerne i Erritsø.

Rekonstruktion af Trelleborg-hus

Foto: Esben Schlosser Mauritsen, Ringkøbing-Skjern Museum

Onsdag d. 13. marts 2024 kl. 19.00, Lokalhistorisk Arkiv.
Generalforsamling.

Dagsorden i henhold til foreningens love.

Der aflægges beretning fra Museernes virkeområder.

Derefter billedforedrag ved Søren Kyed Jakobsen med glimt fra livet i Fredericia og omegn fra slutningen af forrige årtusinde.

Museerne i Fredericia

Fredericias historie

fra 1650 til nu

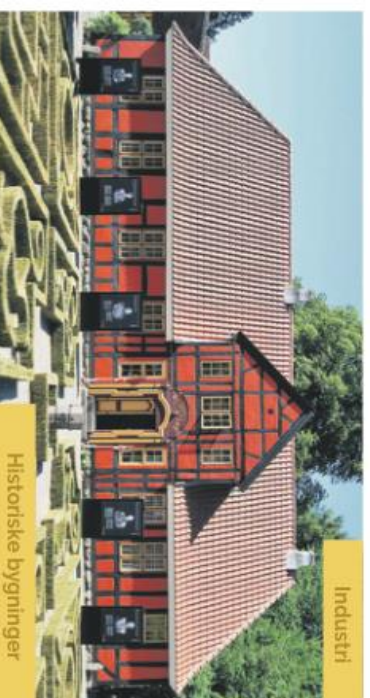
Militær

Handel

Historiske bygninger

Industri

Kontaktoplysninger:

Museerne i Fredericia

Jernbanegade 10 · 7000 Fredericia

Telefon: 7210 6970 eller 7210 6990

Telefontid: Mandag - torsdag kl. 9-16
og fredag 9-13

Email: museerne@fredericia.dk

Åbningstid:

Torsdag - søndag 12-16
Mandag - onsdag lukket.

I januar holder Bymuseet lukket.

I uge 7 og mellem 15. juni og 15. august
er der åbent tirsdag - søndag.

Museerne i Fredericia

